

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
Departament Współpracy Międzynarodowej
i Prawa Europejskiego
00 - 950 Warszawa, Al. Ujazdowskie 11
Tel. (+48 22) 2390870, Fax: (+ 48 22) 6280949

DWM-I-083-2/11/4

MINISTERSTWO KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO	
wpl. dn.	17. 05. 2011
L.dz.	22526/M

Warszawa, dnia 16 maja 2011 r.

P. naz. M. Dydo
17. 05 *[Signature]*

**Pan
Dominik Skoczek
Dyrektor Departamentu
Własności Intelektualnej Mediów
Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego**

Szanony Panie Dyrektore

W załączeniu, zgodnie z właściwością, uprzejmie przekazuję Memorandum Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji (PIIT) w sprawie stanowiska Polski wobec ACTA (Anti Counterfeiting Trade Agreement), do wiadomości i stosownego wykorzystania. Memorandum przekazane zostało Ministerstwu Sprawiedliwości w dniu 6 maja 2011 r. wraz z prośbą o zapoznanie się z nim, wspieranie jego realizacji oraz uwzględnienie w dalszych pracach.

Z pozdrowieniami
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu
Współpracy Międzynarodowej i Prawa Europejskiego
Andrzej Ryng
Sędzia

Do wiadomości:

~~Pan dr inż. Wacław Iszkowski, Prezes PIIT (bez załącznika)~~

Załącznik:

- memorandum PIIT

MEMORANDUM Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji [PIIT]

w sprawie stanowiska Polski wobec ACTA

„Anticounterfeiting Trade Agreement” (ACTA) [załącznik nr 1] to planowana umowa międzynarodowa, której celem jest ochrona własności intelektualnej.

Wynegocjowana przez Komisję Europejską ACTA, aby zaczęła obowiązywać, musi uzyskać akceptację Parlamentu Europejskiego oraz musi zostać ratyfikowana przez Państwa Członkowskie.

Obecnie, ze względu na wiele wątpliwości i kontrowersji dotyczących treści ACTA, Parlament Europejski zamierza przegłosować rezolucję(B7-0000/2011) [załącznik nr 2], odsyłającą ACTA do zaopiniowania przez Trybunał Sprawiedliwości zgodności z Traktatem Europejskim.

Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji popiera każdą formę ochrony własności intelektualnej, dlatego jest przekonana, że należy odnieść się pozytywnie do celów ACTA, ale też należy poprzeć powyższą rezolucję Parlamentu Europejskiego o zaopiniowanie ACTA przez Trybunał Sprawiedliwości.

Uzasadnienie:

- Wokół treści projektu umowy ACTA narosło tak wiele kontrowersji, że stała się ona przedmiotem trzech rezolucji Parlamentu Europejskiego (numery B7-0618/2010, P7_TA(2010) 0058 oraz B7-0000/2011). Również zespół uczonych z czołowych Europejskich Ośrodków Akademickich wydał bardzo negatywną opinię na temat jej zgodności z Prawem Europejskim.
- Przedsiębiorcy z branży telekomunikacyjnej i internetowej obawiają się w związku z tym niejasności interpretacyjnych i przewlekłych postępowań sądowych, których celem będzie wyjaśnianie, jakie przepisy będą miały zastosowanie, co niechybnie spowoduje zahamowanie rozwoju przedsiębiorczości internetowej nie tylko w Polsce, ale także w pozostałych państwach UE.
- Tymczasem zapewnienie możliwości szybkiego rozwoju e-handlu (e-commerce) jest nieodzowne dla polskiej gospodarki. W latach 2008-2010 Polska odnotowała najwyższy wzrost gospodarczy w obrębie przedsiębiorczości internetowej – ponad 81 procent, czyli dwa razy szybszy niż średnia Unii Europejskiej, która wyniosła 41 procent. W bieżącym roku (2011) wzrost ten jest przewidywany na poziomie ponad 30 procent.¹ Według naszych danych przedsiębiorczość internetowa tworzy około 3 procent PKB Polski, co stanowi dobrą średnią Europejską. Na wynik ten należy także patrzeć przez pryzmat wciąż jeszcze ograniczonych możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu w wielu regionach kraju.

¹ Źródło: CRR (Centre for Retail Research) raport 2011

- Z punktu widzenia przedsiębiorców internetowych największy niepokój i wątpliwości budzi brak jednoznacznego przepisu w tekście ACTA, stanowiącego, że jej wykładnia będzie zgodna z obecnie obowiązującym prawem Unii Europejskiej dotyczącym e-handlu. W szczególności chodzi tu o Dyrektywę 2000/31/WE zwaną E-Commerce. Mimo że takie sformułowanie zawarte było w pierwotnym tekście ACTA, nie znalazło się ono w jej wersji ostatecznej.
- W obecnym kształcie ACTA zaledwie sugeruje i to jedynie w przypisie – że Umawiające się Strony mogą przyjąć *ograniczenia odpowiedzialności usługodawców działających w Internecie za treści umieszczane przez użytkowników* (taka regulacja jest zawarta w art. 12-14 Dyrektywy E-Commerce). Poza stwierdzeniem, że ze względu na swą istotę każde postanowienie umowy musi być ujęte w jej tekście (a nie jedynie w przypisie), należy zauważyć, że ACTA nawet we wspomnianym przypisie nie porusza kwestii zakazu nakładania obowiązku monitorowania treści w Internecie, a takowy jest zawarty w art. 15 Dyrektywy E-Commerce (2000/31/WE).
- Gdyby wprowadzić odpowiedzialność po stronie przedsiębiorców internetowych za treści umieszczane przez użytkowników oraz obowiązek monitorowania tych treści to nie tylko doprowadziłoby to do cenzury w Internecie, ale przede wszystkim, sens biznesowy platform internetowych przestałby istnieć, co z kolei by skutkowało załamaniem gospodarki internetowej.
- Inne wątpliwości budzi art. 8.1 ACTA, który w niedostateczny sposób definiuje pojęcie osoby trzeciej, która może być wezwana do zaprzestania naruszeń, co stwarza pole do sprzecznych interpretacji na tle Dyrektywy 2004/48/WE o egzekwowaniu własności intelektualnej.
- Art. 23.1 ACTA posługuje się z kolei bardzo szerokim, ale niejasnym pojęciem „skali handlowej”, które nie jest zdefiniowane w żadnym akcie prawnym Unii Europejskiej dotyczącym ochrony prawa własności intelektualnej, co również otworzy drzwi do wielu różnych interpretacji.
- Wreszcie art. 11 i 27.4 ACTA zobowiązują do wydania uprawnionym informacji o podmiotach naruszających prawa. Postanowienia te, co prawda wskazują, że prawo do informacji może być realizowane bez uszczerbku dla i zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych, jednak ich stosowanie wg ACTA ma być obowiązkowe, stąd pozostają w sprzeczności z zasadą, która została ustanowiona przez Trybunał Sprawiedliwości w 2008 r. w sprawie Promusicae (C-275/06), zgodnie z którą „(Dyrektywy UE) nie zobowiązują Państw Członkowskich do ustanowienia (...) obowiązku przekazania danych osobowych w celu zapewnienia skutecznej ochrony praw autorskich w ramach postępowania cywilnego”, co również zostało potwierdzone przez Rzecznika generalnego w sprawie Scarlet Extended (C-70/10) obecnie rozpatrywanej przez Trybunał Sprawiedliwości.

- Wiele innych argumentów obrazujących, dlaczego ACTA jest niezgodna z prawem UE, zostało przedstawionych we wspomnianym opracowaniu napisanym przez liczną grupę wybitnych profesorów prawa, specjalizujących się w prawie własności intelektualnej i prawie technologii informacyjnych.

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty, zasadnym wydaje się podjęcie prób wyjaśnienia wątpliwości prawnych dotyczących ACTA. Na obecnym etapie można to uczynić w dwojaki sposób:

1. Wniosek o opinię prawną Trybunału Sprawiedliwości

Można złożyć wniosek o uzyskanie opinii prawnej do Trybunału Sprawiedliwości.

Zgodnie z art. 218 pkt 11 TFUE każde Państwo Członkowskie może złożyć do Trybunału Sprawiedliwości wniosek w celu uzyskania opinii prawnej na temat zgodności przewidywanej umowy międzynarodowej z prawem Unii Europejskiej. To rozwiązanie jest obecnie preferowane przez Parlament Europejski.

2. Wniosek o wydanie opinii przez Służby Prawne Rady

Możliwość złożenia wniosku do Służby Prawnej Rady jest objęta zakresem szeroko pojętych kompetencji Służby Prawnej Rady (artykuł 22 Regulaminu wewnętrznego Rady, zgodnie, z którym Służba Prawna „odpowiada za sprawdzenie w odpowiednim czasie jakości redakcyjnej wniosków i projektów aktów, jak również przedstawienie Radzie i jej organom propozycji redakcyjnych”).

W praktyce składanie wniosku o uzyskanie opinii od Służby Prawnej Rady jest procesem nieformalnym, który nie został zapisany w poszczególnych procedurach. W związku z tym istnieją różne sposoby takiego wnioskowania o opinię prawną, które zależą od dyplomatycznych zwyczajów obowiązujących w Radzie i podczas spotkań Stałych Przedstawicielstw.

Innymi słowy, nie istnieją żadne przeszkody prawne, aby dane Państwo Członkowskie mogło złożyć wniosek, chociaż zaleca się skorzystać z tego uprawnienia na odpowiednim spotkaniu z wykorzystaniem stosownego kanału. Najlepszym rozwiązaniem dla Państwa Członkowskiego jest również uzyskanie wsparcia innego lub innych Państw Członkowskich przed złożeniem wniosku.

Wobec powyższego obawy związane z możliwymi niejasnościami i wątpliwościami są naszym zdaniem uzasadnione, stąd uzasadnionym jest także rozważenie przez Rząd Polski podjęcia kroków w celu wyjaśnienia sytuacji prawnej treści dokumentu ACTA oraz przekazanie Europosłom zalecenia głosowania za treścią wspomnianej we wstępie rezolucji B7-0000/2011.